

РЕЦЕНЗІЯ
на науково-бібліографічний покажчик
«Олександр Довженко – кінорежисер, письменник, кінодраматург»

Уже багато років поспіль роль основного центра з вивчення спадщини Олександра Довженка фактично перебрав на себе Глухівський національний педагогічний університет, з яким митця пов'язують досить тісні узи. Це і роки його навчання у нашому навчальному закладі і, звичайно ж, те, що наш виш насить ім'я геніального кінорежисера й письменника. Цілком закономірно, що саме тут згідно з рішенням вченої ради університету позаминулого 2017 року було створено першу і поки що єдину в Україні науково-дослідну лабораторію довженкознавства, діяльність якої висвітлюється на відповідному сайті.

Зазначені обставини передусім і стимулюють викладачів університету, зокрема кафедри української мови, літератури та методики навчання, до влаштування традиційних «Довженківських читань», участь у яких беруть учені практично з усіх регіонів України, систематичної публікації наукових розвідок, присвячених вивченню Довженкового доробку, підготовки і захисту кандидатських дисертацій на матеріалі літературної творчості метра.

Відтак назріла нагальна потреба систематизувати масив цих та інших матеріалів, що збиралися впродовж багатьох десятиліть. Все це значною мірою знайшло відбиток у науково-бібліографічному покажчику «Олександр Довженко – кінорежисер, письменник, кінодраматург», підготовленому колективом бібліотеки університету на чолі з директором Анжелою Печеною.

У покажчику представлені посилання на джерела, що віддзеркалюють життєвий і творчий шлях Олександра Довженка. Всього понад 350 позицій, які згруповані за відповідною тематикою у 16 розділів. Серед них – «Фільмографія», «Нереалізовані сценарії», «Довженко – режисер», «Літературна творчість», «Сучасники про Довженка» та ін.

Родзинкою покажчика є розділ «Глухівський період», який був відсутнім у попередніх виданнях. Спираючись на джерела, представлені у цьому розділі, дослідники й шанувальники таланту Олександра Довженка зможуть дізнатися про багато цікавих моментів, пов'язаних із роками його навчання в Глухівському учительському інституті (1911 – 1914 рр.).

Значний масив, запропонованих у покажчику матеріалів, є напрацюванням науковців Глухівського національного педагогічного університету, у тому числі аспірантів і магістрантів. Особливу увагу варто звернути на дві колективні праці – монографію «Літературні пріоритети Олександра Довженка» (2016) й навчальний посібник «Вивчення творчості Олександра Довженка в школі» (2014), а також кандидатські дисертації,

виконані молодими вченими нашого навчального закладу – Наталею Трошею («Концепт історії в літературній творчості Олександра Довженка») і Світланою Максимчук Макаренко («Типологія жіночих образів у літературній спадщині Олександра Довженка»). Також до цього списку доцільно додати дві розвідки Володимира Гриневича «Олександр Довженко і Глухів» (2014) та «Глухів у формуванні світогляду О. П. Довженка» (2014). У цих працях висвітлюються глухівські контакти майбутнього кінорежисера й письменника.

Рецензована робота буде гарним подарунком як для викладачів та студентів Глухівського національного педагогічного університету, так і для дослідників творчості Олександра Довженка з інших регіонів України й зарубіжжя, вчителів української літератури загальноосвітніх навчальних закладів, студентів філологічних та театральних факультетів, які займаються підготовкою наукових розвідок, курсових, дипломних та магістерських робіт на матеріалі доробку митця.

Всебічний аналіз науково-бібліографічного покажчика «Олександр Довженко – кінорежисер, письменник, кінодраматург» дозволяє дійти висновку, що він відповідає всім основним вимогам до робіт такого типу, а отже, рекомендується до друку.

Рецензент:

доктор філологічних наук, професор,

завідувач кафедри

української мови, літератури

та методики навчання

Глухівського національного

педагогічного університету

імені Олександра Довженка

Анатолій Новиков